

Parūkas

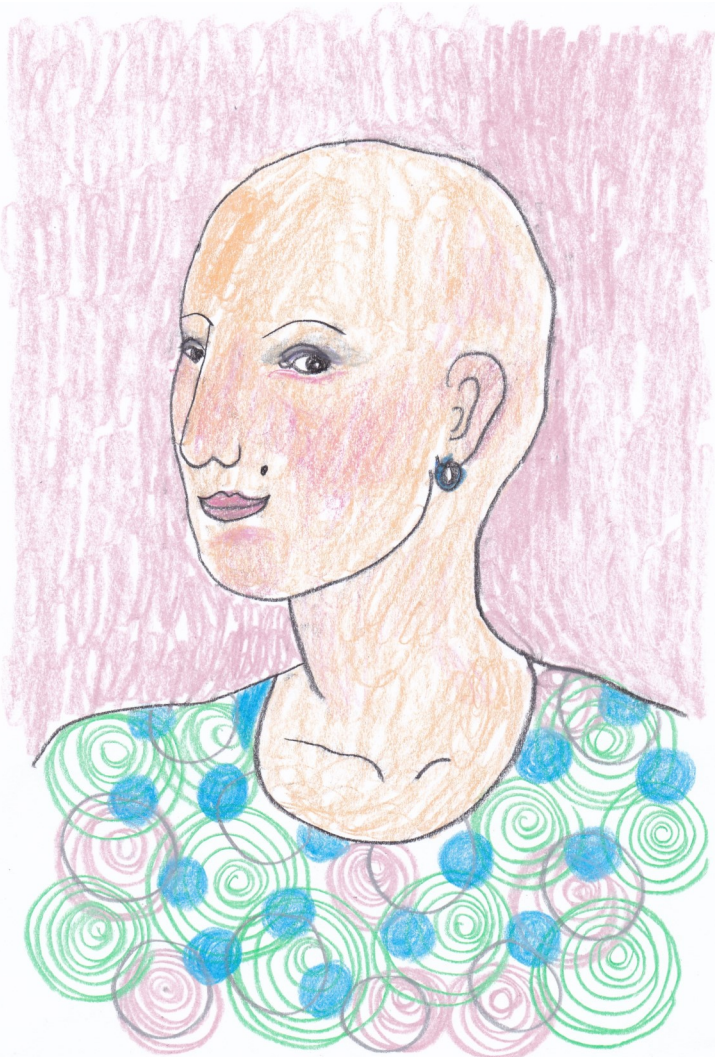
Daces Copeland un Elisas Freimanas teksts
Andras Otto ilustrācijas

Kas ir parūka? Cilvēki ar parūku pārklāj vai aizvieto galvas matus.

Cilvēkiem uz galvas aug mati. Dažkārt tie izkrīt. Tad cilvēks kļūst plikgalvains.

Dažiem cilvēkiem mati izkrīt ar vecumu. Citi cilvēki zaudē matus slimības dēļ. Vēl citi matus noskuj tīšām.

Dažkārt aktieri liek parūkas, tēlojot

kādu lomu. Anglijā parūkas nēsā tiesneši un juristi.

Senie ēģiptieši bija pirmie, kas nēsāja parūkas.

Parūkas ir gatavotas no mākslīgiem vai īstiem matiem. Parūkām izmanto arī vilnas dziju. Dažkārt izmanto dzīvnieku matus. Parūkas gatavo, piemēram, no zirgu astriem vai jaku vai bifeļu vilnas. Parūku gatavošanai izmanto arī spalvas.

Bieži parūkas gatavo no īstiem cilvēku matiem. Cilvēki, kas nogriež savus garos matus, var tos ziedot īpašām

organizācijām. Šīs organizācijas no ziedotajiem matiem pagatavo parūkas slimiem bērniem. Šādas organizācijas ir daudzās valstīs. Piemēram, Amerikā viena tāda organizācija ir “Children with Hair Loss”, Anglijā — “Little Princess Trust” un Francijā — “Any d’Avray”.

Uzzīmē visinteresantāko jebkad redzēto parūku!

Skolotāju / vecāku lapa

Vīrsraksts: Parūkas

Autori: Dace Copeland un Elisa Freimane

Ilustrators: Andra Otto

Līmenis

LIX: 34

Valodas līmenis: A2

Piemērotais vecums: 2.-4. klase

Vārdu saraksts

Pamata vārdu krājums

augt	<i>to grow</i>
bērns	<i>child</i>
dzīvnieks	<i>animal</i>
galva	<i>head</i>
griezt	<i>to cut</i>
izmantot	<i>to utilize</i>
mati	<i>hair</i>
pirmais/-ā	<i>first</i>
putns	<i>bird</i>
slims/-a	<i>sick</i>
zaudēt	<i>to lose</i>

Paplašinātais vārdu krājums

aizvietot	<i>to replace</i>
aktieris	<i>actor</i>
bifelis	<i>buffalo</i>
cilvēks	<i>person</i>
dārgs	<i>expensive</i>
dzija	<i>yarn</i>
īsts	<i>real</i>
izkrist	<i>to fall out</i>
jaks	<i>yak</i>
jurists	<i>lawyer</i>
mākslīgs	<i>man-made</i>
nēsāt	<i>to wear</i>
organizācija	<i>organizations</i>
pārklāt	<i>to cover</i>
parūka	<i>wig</i>
Plikpaurains	<i>bald</i>
slimība	<i>illness</i>
spalva	<i>feather</i>
teātris	<i>theatre</i>
tiesas zāle	<i>courtroom</i>
tiesnesis	<i>judge</i>
tīšām	<i>on purpose</i>
valsts	<i>nation</i>
vecums	<i>age</i>
vilna	<i>wool</i>

ziedot *to donate*

Valstu un iedzīvotāju nosaukumi

Amerika	<i>America</i>
Anglija	<i>England</i>
ēģiptietis/-e	<i>Egyptian</i>
Francija	<i>France</i>

Pārrunu jautājumi

- Kādā krāsā ir tavi mati?
- Kādā krāsā var būt mati?
- Vai ir svarīgi, ka uz galvas ir mati? Kāpēc?
- Ko cilvēki dara, ja viņiem uz galvas nav matu?

Nodarbības stundā

1. Skolotājs sagādā dažādu gadsimtu parūku attēlus. Skolēni cenšas atminēt, kuņā gadsimtā kuņa no parūkām nēsāta. Skolēni pārrunā parūku atšķirības.

Uzdevumi / Darba lapas

1. Darbības vārdi jeb noriseņi - 1. uzdevums
2. Darbības vārds nākotnes formā - 2. uzdevums
3. Sajauktie vārdi - 3. uzdevums

Rakstu darbi

1. Uzzini vairāk! - 4. uzdevums
2. Kā atšķiras? - 5. uzdevums

Runas vingrinājumi

1. Skolēni izstāsta klasesbiedriem, ko uzzinājuši 4. uzdevumā.

Darbības vārdi jeb noriseņi

Uzzīmē darbības vārdam atbilstošu attēlu!

augt

griezt

izkrist

zaudēt

atvietot

nēsāt

Darbības vārds nākotnes formā

Uzraksti dotos darbības vārdus daudzskaitļa 1. personas (mēs) nākotnes formā!

augt	<u>(rīt mēs) augsim</u>	skūt	_____
krist	_____	nēsāt	_____
gatavot	_____	izmantot	_____
griezt	_____	ziedot	_____

Ar uzrakstītajām nākotnes formām veido teikumus! Teikumos pasvītro darbības vārdus!

1. Mēs augsim ātrāk nekā jūs.

2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

Sajauktie vārdi

Atšifrē sajauktos vārdus!

1. _____ rkūpaa
(Aizvieta uz galvas esošos matus.)
2. _____ taim
(Aug cilvēkam uz galvas.)
3. _____ vcēiksl
(Divkājains primāts.)
4. _____ tiekaris
(Tēlo dažādas lomas teātrī.)
5. _____ gsriz
(Četrkājains dzīvnieks, uz kura var jāt.)
6. _____ stunp
(Lido pa gaisu un dēj olas.)
7. _____ sgīlškām
(Neīsts.)
8. _____ grāds
(Tas nav lēts.)
9. _____ votagat
(Taisīt.)
10. _____ lijagan
(Valsts Rietumeiropā, kurā dzīvo karaliene Elizabete.)

Kā atšķiras?

Aplūko attēlus! Uzraksti, kā atšķiras 16. gs. parūka no mūsdienu parūkas!

16. gs. parūka ir...

Mūsdienu parūka ir...
